

opusdei.org

Meditacija. Ketvirtadienis po Pelenų dienos

Negali būti tikros krikščionybės be Kryžiaus. Viešpaties Kryžius – ramybės ir džiaugsmo šaltinis. Kryžius mažuose kiekvienos dienos dalykuose. Aukoti sunkumus. Maži apsimarinimai.

2025-03-06

I. Vakar prasidėjo Gavėnia, o šiandien Mišių Evangelija mums primena, kad norint sekti Kristumi,

reikia nešti savo Kryžių: *Jis pasakė visiems: Jei kas nori eiti paskui mane, teišsižada pats savęs, teneša kasdien savo kryžių ir teseka manimi*¹.

Viešpats kreipiasi į visus ir kalba apie kasdienį Kryžių. Šie Jėzaus žodžiai šiandien tebeturi pilnutinę savo reikšmę. Tai žodžiai, pasakyti visiems žmonėms, kurie nori sekti Juo, nes nėra krikščionybės be Kryžiaus, be aukos. Viešpaties žodžiai išreiškia būtiną sąlygą: *Kas neneša savo kryžiaus ir neseka manimi, negali būti mano mokinys*².

„Krikščionybė, iš kurios mėginama atimti savanoriško apsimarinimo kryžių ir atgailą ta dingstimi, jog šios praktikos yra tamsybininkiškos liekanos, humanistinei epochai netinkamos viduramžių atgyvenos, tokia krikščionybė, iš kurios atimta jėga, būtų krikščionybė tik iš pavadinimo. Ji neišsaugotų Evangelijos doktrinos ir nepasitarnautų, kad kreiptų žmonių

žingsnius įkandin Kristui“³. Tai būtų krikščionybė be Atpirkimo, be Išganymo.

Vienas aiškiausių požymių, kad sielą apėmė drungnumas, yra kaip tik ir yra tai, kad paliekamas Kryžius, mažas apsimarinimas, visa, kas koku nors būdu reiškia auką ir savęs išsižadėjimą.

Kita vertus bėgti nuo Kryžiaus – tai tolti nuo šventumo ir džiaugsmo; nes vienas iš apsimarinusios sielos vaisių ir yra gebėjimas susieti save su Dievu ir kitais žmonėmis, taip pat gili ramybė, netgi išorės sąmyšio bei sunkumų viduryje. Žmogus, apleidęs apsimarinimą, lieka pagautas jautimų ir tampa nepajėgus mąstyti antgamtiškai.

Be aukos ir apsimarinimo dvasios nėra pažangos vidiniame gyvenime. Šventasis Kryžiaus Jonas sako, kad jei mažai kas pasiekia aukštą vienybės su Dievu padėtį, tai todėl, kad nenori

pajungti save „didesniam sielvartui ir apsimarinimui“⁴. Tas pats šventasis rašo: „Ir niekad, jei kas nori pasiekti, kad turėtų Kristų, tegu neieško Jo be kryžiaus“⁵.

Taigi nepamirškime, kad apsimarinimas glaudžiai susijęs su džiaugsmu, ir kai širdis apsivalo, ji tampa nuolankesnė bendraujant su Dievu ir kitais žmonėmis. „Tai didis krikščioniško apsimarinimo paradoksas. Iš pažiūros atrodo, jog kančios priėmimas ir, negana to, jos ieškojimas praktiškai iš gerų krikščionių turėtų padaryti labai liūdnas būtybes, žmones, kuriems ‘nutinka blogiausia’. Tikrovė visai kitokia. Apsimarinimas tik tada kelia liūdesį, kai pernelyg daug egoizmo ir trūksta dosnumo bei Dievo meilės. Auka visada neša džiaugsmą per patį skausmą, džiaugsmą vykdyti Dievo valią, stipriai jį mylėti. Geri krikščionys gyvena *quasi tristes, semper autem gaudentes* (1 Kor 8, 10):

tarsi būtų liūdni, bet iš tikrųjų visada linksmi“⁶.

II. „*Nulla dies sine cruce!* –nei dienos be kryžiaus! Nė dienos negalime nenešti Jo naštos ir nepriimti Jo jungo. (...) Mūsų asmeninio šventėjimo kelio neaplenkia kryžius. Bet tas kelias nėra beviltiškas, nes padeda pats Kristus. O šalia Jo nėra vietos liūdesiui. Man patinka kartoti: *in laetitia, nulla dies sine cruce!* Su džiaugsmu nė dienos be kryžiaus!“⁷.

Viešpaties Kryžius, kurį turime nešti kasdien, be abejo, nėra tas, kurį sukuria mūsų egoizmas, pavydas, tingumas ir panašiai, tai ne tie konfliktai, kuriuos sukelia mūsų senas žmogus ir mūsų sujaukta meilė. Tai ne Viešpaties Kryžius, tai nešventina.

Kai kada su Kryžiumi susiduriame dideliame sunkume, sunkioje ir skausmingoje ligoje, ekonominėje nelaimėje, mylimo žmogaus mirtyje: „neužmirškite, jog būti su Jėzumi – patirti ir Jo Kryžiaus našą. Kai visiškai pasitikime Dievu, Jis dažnai leidžia mums kęsti skausmą, vienatvę, vidinius prieštaravimus, šmeižtą, apkalbas, patyčias, leidžia, kad būtume vadinami bepročiais ir kad su mumis būtų elgiamasi kaip su kvailiais, nes nori mus padaryti pagal savo paveikslą ir panašumą. Taigi atėjo metas su meile priimti pasyvų apsimarinimą, tuos išbandymus, kurie iškyla mums nesitikint, kartais tyliai, subtiliai, o kartais įžūliai ir begėdiškai”⁸. Viešpats duos mums jėgų, reikalingų tam, kad neštume šį kryžių elegantiškai, ir pripildys mus neįsivaizduojamų malonių ir vaisių. Suprasime, kad Dievas laimina įvairiais būdais, ir dažnai laimina savo draugus, padarydamas juos

savo Kryžiaus dalininkais ir bendraatpirkėjais su Juo.

Vis dėlto normalu bus tai, kad su kasdieniu Kryžiumi susidursime mažuose nepatogumuose, kurie pasitaiko darbe, bendrame gyvenime: tai gali būti netikėtumas, į kurį neatsižvelgėme, sunkus būdas žmogaus, su kuriuo turime sugyventi, planai, kuriuos tenka keisti paskutiniu momentu, darbo įrankiai, kurie genda, kai labiausiai reikalingi, šalčio, karščio ar triukšmo keliami nemalonumai, nesusipratimai, nesunki liga, kuri sumažina mūsų šios dienos darbingumą...

Turime priimti šiuos kasdienes nepatogumus atvira siela, aukodami juos Viešpačiui su atsiteisimo dvasia; nedejuodami, nes dejonė dažnai rodo Kryžiaus nepriėmimą. Šie apsimarinimai, ateinantys jų nelaukiant, gali, jei gerai juos

priimsime, mums padėti augti atgailos dvasioje, kurios mums labai reikia, ir tobulėti kantrybės, artimo meilės, supratingumo dorybėje: žodžiu, šventume. Jei juos priimsime su blogu nusiteikimu, jie gali paskatinti maištauti, nekantrauti ar nusiminti. Daugelis krikščionių būna praradę džiaugsmą dienos pabaigoje, ne dėl didelių sunkumų, bet todėl, kad nemokėjo pašventinti paties darbo nuovargio nei mažų sunkumų, kurie vis iškildavo dienos bėgyje. Priimtas Kryžius – mažas ar didelis – kelia ramybę ir džiaugsmą per patį skausmą ir teikia nuopelnų amžinam gyvenimui; kai Kryžius nepriimamas, siela lieka nusivylusi arba slapta maištaujanti, o išoriškai tai pasirodo liūdesio arba blogos nuotaikos pavidalu. „Nešti Kryžių – tai kažkas labai didingo... Tai pasitikti gyvenimą drąsiai, be ištižimo ir niekšybių; tai paversti moraline energija sunkumus, kurių mūsų būtyje niekad netruks; tai suprasti

žmogaus skausmą ir pagaliau mokėti tikrai mylėti“⁹. Krikščionis, kuris eina per gyvenimą visada vengdamas aukos, nesutiks Dievo, nesutiks laimės. Jis taip pat vengia savo paties šventumo.

III. Jei kas nori eiti paskui mane, teišsižada savęs... Be to, kad priimame Kryžių, kuris mus pasitinka, dažnai mums to nesitikint, turime ieškoti kitų mažų apsimarinimų, kad palaikytume gyvą atgailos dvasią, kurios iš mūsų prašo Viešpats. Kad vidiniame gyvenime žengtume į priekį, labai padės būti nusistačius įvairių mažų iš anksto numatytų kasdienių apsimarinimų.

Šie apsimarinimai, kurių ieškoma iš meilės Dievui, bus labai vertingi įveikiant tingumą, egoizmą, kuris išnyra kiekvieną akimirką, puikybę

ir panašiai, vieni mums palengvins darbą, kai paisysime detalių, punktualumo, tvarkos, intensyvumo, naudojamų instrumentų tausojimo; kiti bus orientuoti į tai, kad geriau gyventume artimo meilę, ypač su žmonėmis, su kuriais drauge gyvename ir dirbame: mokėti šypsotis, kai nelengva, smulkmenose rodyti pagarbą kitiems, palengvinti jiems darbą, prielankiai rodyti jiems dėmesį, pasitarnauti mažuose kasdienio gyvenimo dalykuose ir niekad nerodyti jiems savo blogos nuotaikos; kiti apsimarinimai nukreipti į tai, kad įveiktume patogumo siekį, sergėtume vidinius ir išorinius jautimus, nugalėtume smalsumą; konkretūs apsimarinimai valgyje, išvaizdos priežiūroje ir kt. Nereikia, kad tai būtų labai iškilūs dalykai, bet kad įgytume įprotį daryti juos pastoviai ir iš meilės Dievui.

Kadangi bendra žmogiškos prigimties tendencija yra vengti to,

kas reikalauja pastangų, šiame reikale turime būti labai nuoseklūs, kad tai neliktų tik gerais ketinimais. Todėl kartais labai naudinga bus tuos apsimarinimus pasižymėti, kad peržiūrėtume juos per sąžinės patikrinimą ir kitomis dienos valandėlėmis ir neleistume pasimiršti. Taip pat prisiminkime, kad Viešpačiui mieliausi tie apsimarinimai, kurie daromi sąryšyje su artimo meile, apaštalavimu ir ištikimu savo pareigų atlikimu.

Baigdami savo pokalbį su Jėzumi pasakykime Jam, jog esame pasiryžę Juo sekti nešdami Kryžių, šiandien ir kasdien.

1 Lk 9, 23.

2 Lk 14, 27.

3 J. Orlandis, *Ocho bienaventuranzas*, Pamplona, 1982, p. 72.

4 Šv. Kryžiaus Jonas, *Llama de amor viva*, II, 7.

5 Šv. Kryžiaus Jonas, *Carta al P. Juan de Santa Ana*, 23.

6 R. M. de Balbin, *Sacrificio y alegría*, Rialp. 2-asis leid., Madrid 1975, p. 123.

7 Šv. Chosemarija, *Kristus eina pro šalį*, 176.

8 Šv. Chosemarija, *Dievo bičiuliai*, 301.

9 Paulius VI, prakalba, 1967 m. kovo 24 d.

Francisco Fernández-Carvajal.
Kalbėti su Dievu. II tomas:
Gavėnia, Didžioji savaitė,
Velykos. Katalikų pasaulio

leidiniai, 2006. Iš ispanų kalbos
vertė Zigmantas Ardickas.

pdf | document generated
automatically from [https://opusdei.org/
lt-lt/article/meditacija-ketvirtadienis-po-
pelenes/](https://opusdei.org/lt-lt/article/meditacija-ketvirtadienis-popenes/) (2025-04-01)